

AMERIŠKI SLOVENE

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 101.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 26. JUNIJA — THURSDAY, JUNE, 26, 1924.

LETNIK XXXIII.

Katoliški shod v New Yorku.

(Poroča Rev. P. Benigen.)
(Nadaljevanje.)

4. Iz Chicage Mr. M. Kremesec, John Jerič.
5. Iz Chicage Dr. Sv. Štefana, Mr. L. Železnikar.

Vsem so se udeleženci zahvalili, s ploskanjem in slava jim!

Dva govornika in glavna uradnika Mr. Frank Trempuš in Mr. Ino Dečman sta bila zadržana in nista mogla priti na naš shod. Opravičila sta se in sta bila z duhom z nami.

G. predstavitelj predstavi Rev. Kornelija Petrič, brooklynskega župnika, ki srčno pozdravljen krepko govori o katoliškem možu.

Pozdravljeni možje! Može, Vam velja moj najiskrenejši pozdrav, Vam so namenjene moje besede.

Namen moj je bil: daljši govor. Ker smo pa že toliko lepega slišali, moramo skrajšati nameravani načrt.

Študent sem bil doma na počitnicah. V nedeljo po večernicah sva z bratom sedela pred čebelnjakom ter po svoje prereševala naše domače krajevne razmere. Kar mi brat reče: "Veš, Ti mož nimamo, mož!" Pa mi našteje pokojne veljake, ki so vsled svojega kremenitega značaja in trdnega prepričanja uživali splošno zaupanje in neomejeno vdanost.

To je bilo pred 40 leti. O, takrat so bili možje vredni tega imena; zakaj rečenica: "To je mož" je bila največja pohvala.

Može; Vi, ki ste se danes zbrali v tolikem številu na našem prvem katoliškem shodu, sprejmite častno ime: **možje!**

Može morajo povsod biti prvi. To tudi hočejo biti povsod, le v eni najimenoitnejši reči so skoraj povsod in vedno zadnji. Kje pa? Kar naravnost: pri spovednici, pri Gospodovi mizi, pri sv. maši. Može, katoliški može, bodite povsod prvi!

Može! Vam veljajo Jezusove besede: "Ljubi Gospoda svojega Boga..." Može! Vam govori Zveličar: "Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, a na svoji duši škodo trpi."

Može! Vi živite med zapekljivim svetom, ki Vas s svojimi krivimi nauki, nagovori in zgledom odvrta od Boga. Vojskovati se morate zoper te sovražnike. Ali, človek je preslab, potrebuje pomoči od zgoraj. Zato morate, može, moliti in prejemati sv. zakramente.

Može! Pomislite to: Odgovor boste dali večnemu Sodniku o vsem, kar se je z Vašo vednostjo in dovoljenjem godilo v vaši družini.

Može so povsod prvi. Prvi človek je bil mož. Mož — prvi med vsemi stvarmi na zemlji. Mož prvi v državi... Vsa najvažnejša opravila imajo može... Može so ministri, poslanci...

Jezus je odlikoval može. Prvi obhajanci so bili može. Njim je izročil svoj nauk, svoje skrivnosti, vodstvo svoje cerkve.

Povsod so torej može prvi. Može, bodite prvi tudi v službi vsomogočnega Boga.

Prvi v ljubezni do Jezusa, prvi v Marijinem češčenju, prvi za čast božjo in zveličanje svoje in bližnjega.

Ali ni sramotno, če je mož, ki hoče biti sicer povsod prvi, ki hoče imeti povsod veljavo, pa je glede verskega življenja zadnji? Je-li možato: **Slovenec, doma dober poučen**, v domači hiši in v šoli, in tukaj v tujini zadnji?!

Ne zadnji, nikakor ne, ampak prvi! Prvi! Kot tak srka moč v sveti veri. Kjer ni vere, tam ni ljubezni; kjer ni ljubezni, ni miru, ni reda, ni pravičnosti, ni zvestobe, ni blagostanja.

V časniku sem pred nekaj dnevi bral to-le: Spcialist se je ponašal pred svojimi sodniki, da se mu je po triletnem trudu vendarle posrečilo svojo prej tako pobožno željo pripraviti ob vero.

Seveda so ga sodrugi zelo hvalili. Ko pride mož zvečer domov, vidi pred svojim stanovanjem mnogo ljudi. Povedali so mu, da se je v hiši zgodila nesreča. V sobi najde svojo ženo in tri otroke mrtve. Poleg je bil listek sledeč vsebine: "Dokler sem bila verna, sem lahko prenesla vse, saj sem pri Bogu pričakovala plačila. Odkar pa mi je mož vzel vero, sem nesrečna. Da ne bodo nesrečni tudi moji otroci, zato sem zastrupila otročiče in sebe."

Može! Ta dogodek in nebroj drugih, saj jih prinašajo časniki dan na dan, vsi ti skrajno žalostni slučaj nam glasno kličejo: bodimo dobri katoličani, ne le po imenu, ampak dejanski, kremeniti v načelih, neustrašeni v nastopu. Trd bodi, neizprosni, mož jeklen! Nikdar se ne smemo tako obnašati, da bi kdoli sumiti mogel, da nismo dobri katoličani!

Može! Branimo katoliška načela zasebno in javno, z besedo in dejanjem.

Zbesedo: Može! naše svetinje, verske resnice temelji naše sv. vere se mnogokrat smešijo, sramotijo in tajijo. Pa kako! Kak vpliv napravi na vse navzoče, ako mož civilist nastopi, dostojno brani, zagovarja katoliška načela, kaj si bo kjer koli, v tej ali oni družbi.

V dejanju: Posameznik premore le malo, njegov delokrog je majhen. Moč je v organizaciji. Česar ne zmoreden, jih zmoreden deset, česar ne morejo deseteri, naredijo stoteri, in česar ne morejo stoteri, lahko dosežejo tisočeri. Zato **organizacija**. In ravno zato prireja naša vrta Kat. Jednota katoliške shode po slovenskih naselbinah. Može, držite se načel naših shodov, spolnite sklenjene resolucije!

(Dalje prihodnjic.)

— Mexico City. — Poročajo, da je bil Gen. Alfonso de la Huerta, brat voditelja upornikov, v boju usmrten. Boj je trajal 14 ur, nakar so bili ujetniki poginili v beg. Poročilo ne pove, koliko je bilo mrtvih.

RAZNE VESTI.

— Chicago. — Edward Hines, znani milijonarski lesni trgovec je dobil grozljivo pismo, v kateremu se zahteva od njega \$20.000. Grozilec se je podpisal kot, "na srcu bolan človek." V pismu je tudi navedel kraj, kam se ima položiti denar, končal pa: "Jaz sem bolan, jetičen človek, za živeti imam samo še 40 dni, moja soba je kakor ječa, ne vem kaj mi je storiti." Ako ne storite kakor ukazujem, Vas usmrtilim. — Pismo je bilo pisano v perfektni angleščini, sodijo, da je pisala ženska. — Hinesu pisma niso pokazali, ker je bolan v postelji.

— Bukarest, Romunija. — Obisk kraljeve romunske dvojice v London, je olajšal državno blagajno za \$650.000.

— Aurora, Ill. — Ob nevihti se je nahajalo 80 oseb v motornemu čolnu na reki blizu Ottawa, Ill. Čoln je pa za del ob neko skalo, katera moli visoko iz vode in se preobrnil. Rešili so se pa s tem, da so splezali na skalo, kar pa ni bila lahka stvar, ker je skala zelo strma. Med ponesrečenci je bila tudi neka mati z otrokom starim tri mesece.

— Sterling, Ill. — Margaret Reese, stara 7 let, je stopila na neko električno žico, katera je padla na tla, ko je divjala nevihta ter bila na mestu mrtva.

— Chicago. — Število mrtvih v hudi nevihti, katera je divjala nad mestom in okolico v nedeljo, je sedem. Več dreves je bilo s korenino podrtih.

— London. — Šestdeset mornarjev iz potopljenega parnika MacMillan, ki je lastne angleške družbe, je rešenih na parnik Minala.

— Martinsburg, Va. — E. Speight, neki farmar je obdolžen uboja policaja Crawforda. Ker je vedel da ga pridejo iskat, da bi ga odvedli v zapor, se je zabarikadiriral na svoji fermi in nekem hlevu ter zdržal obleganja, 6 ur. Ko se je pa le posrečilo ga premagati, so videli, da je bil zadet od več krogel.

— Washington. — General Horatio Vasquez, predsednik republike Dominican, je na potovanju po Zdr. državah kjer bo gost bele hiše pet dni.

— Peoria, Ill. — Neki deček je našel dinamitno patro, katero so pustili delavci stavbinske družbe Jansen & Schafner ležati ob cesti, deček jo nese v šolo in se igra z njo toliko časa, da se mu v roki raznese in mu poškoduje levo roko. Družba mora plačati dečku za odškodnino, \$7.000.

Zdravnik mu zašil srce.
Kansas City. — Arthur Harris, se je prav po domače stepel, kjer so se šli kar z nožem. Pri tej priliki je pa dobil z nožem sunek v srce, trčetrt palca globoko. Edino upanje na okrevanje je — zelo komplicirana operacija, kateri se je Harris podvrnil. Zdravnik je moral Harrisu odstraniti tri rebra, zašil srce in zopet postavil rebra na svoje mesto. Stanje je zelo opasno, gotovo še ni, bo li ostal pri življenju ali ne.

POLITIČNI GLASOVI.

Trije posebni vlaki iz Chicage. — Ed. Moore, antiklan.
— Stranka razcepljena v dva tabora.

Trije posebni vlaki so pripeljali iz Chicage delegate, obiskovalce in časnikarske poročevalce v New York na demokratsko konvencijo. Vsi bi radi slišali govor senatorja iz — Mississippi. Več obiskovalcev se je vozilo 900 milj, da so dospeli v New York, potili so se na dolgi vožnji, a najtežji del njih pota je bil pa gotovo, priti skozi ena številnih vrat v dvorano, kjer se je danes začela demokratska konvencija. Iz Chicage je prišlo nepričakovano veliko gostov.

Ed. Moore, vodja delegatov države Ohio, je zavzel stališče, ki je močno zoper organizacije, kakor kukluksklanovska, ki zatira versko, politično in plemensko svobodo.

Demokratska konvencija je razcepljena v dve frakciji, kar bo delalo velike težkoče in preprekanja. Za McAdoojem so konzervativci južnih držav, zapadni progresivci, suhači in člani kukluksklanov. Na drugi strani krog Al. Smitha so pa konzervativci in močrači vshodnih držav, katoličani in drugi nasprotniki kukluksklanov. Sodijo, da je za McAdoojem več kot polovica konvencije in da bo ta konvencija najburnejša v zgodovini. Smith, kot katoličan ima največ upanja za nominacijo, ne glede na McAdoojeve kričeče reklame. Poroča se tudi, da za slučaj če bode nominiran Al. Smith, bo dobila prohibicija hud udarec. Poleg tega tudi pravi poročilo, da demokratska stranka lahko zmaga pri teh volitvah; ako ne bo nominiral Al. Smitha, če pa to stori bo doživela poraz, — kakor ga še nikoli ni prej.

McDonald in Herriot v sporazumu.

Ministrska predsednika dveh velikih evropskih držav, to je McDonald min. preds. Anglije in Herriot, min. predsednik Francije, sta imela konferenco, kjer se je razpravljalo o marsičem koristnem. Važno pa je to, kakor se poroča, da sta oba v vseh rečeh o katerih se je razpravljalo, se popolnoma razumela in soglašala. Sedaj se lahko reče, da je v teku tista manerija, ki bo problem Evrope spravila na pravo pot, — kar želimo in upamo, da ta čas ni daleč. Prvo delo k temu velevažnemu koraku, bo uredila konferenca, katera se odpre v Londonu 16. julija. — Najprvo se bo začelo reševati in delati po Dawesovem načrtu, katerega je min. preds. Francije sprejel, brez obotavljanja. — Oba ministrska predsednika sta tudi sklenila, da se udeležita sestanka nacionalne legije v Genovi, ki se vrši prihodnjo jesen.

— Chester, S. C. — Predilnica "Republik" v Great Falls, katera je do sedaj obratovala le po tri dni na teden, je sedaj začela s polno paro in sicer po dnevi kakor tudi po noči obratovati.

Iz Jugoslavije.

ODKRITJE MALGAJEVEGA SPOMENIKA — ZGODOVINSKI DAN. — DRUGE VESTI.

Obmejna narodna manifestacija.

Guštanj, 29. maja. — Tadan, je dan zgodovinskega pomena za naš narod. Odkrili so spomenik koroškemu junaku, Franu Malgaju. Mežiška dolina je bila središče in priča redke nacionalne slavnosti, kakršne še ni doživela zlepa slovenska provinca. Prišli so iz vseh krajev, da prisostvujejo odkritju spomenika padlemu junaku Malgaju, ki je dal svoje življenje na žrtvenik za osvoboditev slovenskega Korotana. Ob 10. uri dopoldne je bral sv. mašo dr. Medved iz Maribora, kateri je tudi imel lep govor, v katerem je poveljeval junaško smrt Malgaja in se mu zahvalil, da je otel del zemlje, kjer so vladali pred tisoč leti slovenski knezi. — Po maši se je razvil sprevod, kateri je še iz drugega stališča velicega pomena, v sprevodu je bilo vse brez razlike na stranke. Bili so Orli in Sokoli, šolska mladina, narodne noše in Malgajeva četa 30 mož, bivših borcev v polni bojni opremi iz Dravograda. Tako se je narod poklonil mlademu junaku Malgaju. — Na spomeniku se blišči napis: "Franjo Malgaj, padel za pravdo domovine na tem hribu." Spodaj pa so znameniti Maistrovi verzi: "O jaz ne spim, le čakam časa in čakan Vas, da gremo skupaj čez st. Vid med brate, našo Zilo pit." Dekan dr. Cukala je v svojem govoru povedal kako je Malgaj s svojo četo 20 mož, padel na tem hribu, zadet od granate. Med drugimi je govornik tudi rekel: Ta spomenik naj bo vsem svet! Ali boste pustili Sokoli, Orli, Orjunaši in narodne organizacije, da se ta spomenik kedaj zruši? Gromoviti vzklili: "Nikdar." Gorje nam če se zruši. In zavesa pade, spomenik je odkrit.

Protektor spomenika je general Maister; občini v Tolstem vrhu, je pa izročen v slabo. Župan je obljubil, da bo varoval spomenik, kakor punčico v svojem očesu. Govoril je tudi general Maister, ki je v krasnem govoru opisal delovanje Malgaja in njegovih tovarišev za osvoboditev Koroške. Med drugim je rekel Maister: taki može kakor Malgaj, padejo le njihova trupla, njihova imena pa ostanejo narodu večni spomeniki. In dalje: Oj, takrat pa! Takrat bo zašumelo po vsem Podravju in po vsem Posavju, takrat bo zabučalo od Adrije, zajekalo bo v Pohorju, Karavankah in Šumadiji. Takrat se bodo zbrali vsi naši junaki na veliki pohod. Pred pohodom pa bomo brali slovesno mašo. Naš ožak Triglav bo altar, orgljal bo zeleni Kum. Za darovanje bomo vili v kelih kri naših za dom padlih junakov in prilili bomo solze, ki so jih pretakali naši bratje pod tujim jarmom. In takrat se bodo zmajali grobovi naših mrtvih junakov in Malgaj bo zaklical: "Oj, zdaj je naš čas, oj, bratje dočakali smo Vas, zdaj pa le naprej čez st. Vid, med naše brate!"

Zilo pit. Končal pa je: Pozdravljena Gospa Sveta. Ti zaščitnica naših koroških bratov. In zastave se ji bodo priklonile, upognila se bodo kolena junakov. Potem pa naprej s trdim korakom, naprej do zadnjih koč kjer se moli slovenski očenaš. — Tam bomo zastavili naše zastave in tja bomo postavili spomenik Malgaja in drugih naših padlih junakov. Tebe, veliki Bog, pa prosim, daj — in ako ne meni — o, daj vsaj najmlajšemu, kar jih je tukaj, učakati ta veliki dan našega narodnega vstajenja.

Spomenik Aleksandru.
Spomenik kralja Aleksandra so odkrili v Domžalah pred Slokarjem, dne 8. junija. Popoldan istega dne so imeli na Slokarjevem vrtu veselico.

Deset-dinarski bankovci (kovači) iz prometa.

Dne 10. junija t. l. so bili 10-dinarski bankovci, takozvani kovači vzeti iz prometa.

Krvavi zločin.
V Slapah pri Devici Mariji v Polju se je odigral krvav zločin, čigar žrtev je bil delavec Janez Porenta, zaposlen v papirnici v Vevčah. Ko se je Porenta vračal iz gostilne domov, se je na potu sprl s posestnikom Francetom Ješkom iz Slap, ki ga je z nožem zabodel v prsa. Porenta je kmalo nato podlegel težki poškodbi. Ježek je bil aretiran in izročen sodišču.

Rdeči petelin.
Koncem maja zvečer je pri posestniku Marku Golobu v Bukovcih izbruhnil požar. Gospodarsko poslopje je zgorelo do tal. Škoda je velika.

Vsled sožalja zaprte trgovine.
Predsedstvo gremija trgovcev v Ljubljani je pozvalo svoje člane, da so dne 3. junija v znak sožalja žrtv trboveljskega atentata zapri v (Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ILL.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljave od dostavljene prejemniki na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega dobita.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah se bile včeraj kladče:

Skupno s poštnino:	
500 — Din.	\$ 6.70
1.000 — Din.	\$ 13.05
2.500 — Din.	\$ 32.50
5.000 — Din.	\$ 64.50
10.000 — Din.	\$ 128.00
100 — Lir.	\$ 5.10
200 — Lir.	\$ 9.85
500 — Lir.	\$ 23.75
1.000 — Lir.	\$ 46.25

Pri pošiljках nad 10.000 Din. in nad 2.000 Lir poseben pogost. Kar se cena denarja častokrati menja, dostikrat dočela naprčakove, ne, je absolutne nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljke na naše pošte cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TU IN V JUGOSLAVIJO IN SICIL PO POSTI KAKOR TUDI BRZOLAVNO.

Vsa pošiljave naslovite na: **SLOVENSKO BANKO ZAKRAJŠKE IN ČERNAJE** 70-ah AVE. NEW YORK CITY.

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914. Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

Edinost Publishing Company
1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasov na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
"	For United States per half year	\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Morebitni vzrok.

Med tem, ko so razne narodnosti ogorčene vsled nove priseljeniške postave in iščejo vsakovrstnih vzrokov, se tudi govori, da je priseljeniško postavo upostavila ameriška previdnost, ki vidi pred seboj industrijsko krizo.

Marsikdo bo vprašal, odkod imamo pričakovati krize. Nato vprašanje naj služi to-le.

Vsakdo, ki zna količkaj misliti, ve, da Evropa v takem stanju nikakor ne more naprej, v kakršnem se nahaja. Na svetovnem trgu zavzema le slabo mesto, ker nima kredita. Zato vlada po vseh evropskih državah velika industrijska panika. Radi nestanovitne valute, ne kupujejo materiala ne proizvajalci ne konzumenti. Vse stoji na nekakšni negotovi točki.

Ameriški ekonomski ekspert Dawes je izdelal načrte z raznimi drugimi eksperti, kako bi se dalo ustvariti zdravo podlago za industrijsko okrepitev v Evropi. Nemčiji je treba zadostnega posojila in kredita, da bo z njim namazala kolesa svoje industrije. Kajti, ako ne bo Nemčija proizvajala ne bo nikdar v stanu storiti tega, kar ji nalaga mirovna pogodba. In dokler se ne poravnava dolgovi tako dolgo tudi normalnih razmer v Evropi ne bo.

Brezdvomno bo Amerika po volitvah dejansko posegla v sporno vprašanje, ki tlači k tlom prav tako Francijo, kakor Nemčijo. Ameriški magnati bodo dali posojilo, s katerim bo Nemčija oživila in okrepila svojo industrijo. Nemčija bo prihodnjih par deset let silno producirala, ker bo mogla, ako bo hotela izpolnovati obligacije, ki jih ji nalaga mirovna pogodba. Sigurno bo vsled tega prizadeta kolikor toliko ameriška domača industrija. Rusija vstaja in obeta biti sčasoma največja svetovna žitnica. Pa tudi industrija raste na Ruskem. Ves ta produkt bo zopet več ali manj na poti ameriškega pridelku in izdelku. Ako vzamemo to v upoštevanje in zraven, ako bi Amerika imela svoja priseljeniška vrata odprta na stečaj, bi velikanski tok iz vseh krajev nanesel na milijone delavcev v Ameriko in kaj bi ti milijoni počeli tukaj, ko bi prišla nad deželo kriza? To bi rodilo silno mizerijo, ki jo svet še ni videl.

Zaradi tega so delali za omejitev priseljevanja tudi večna vsi voditelji Ameriške Delavske Federacije. Ti pravijo, boljše je, da je v Ameriki nekaj manj delavcev, pa da se tistim ne godi slabo, kakor, pa da bi jih imeli na milijone brez dela.

Najbrže pa bo, da se bo ameriška industrija v bodočnosti vrtila bolj polahkoma in da Amerika ne bo potrebovala več toliko delavnih rok, kakor jih je doslej.

Krščeni cigan.

Rosegger — Jos. Volc:

Drobni ciganski pobič — že navajen takih telovadb — res spretno zleze skozi strešno okno, pa odleti na pod, se prekopicne, se hitro pobere in oprezno v temi tiplje naprej, prileže do stopnjic, pleza naglo in tiho po njih dol in ko hoče v veži šiniti k vratom, se zaleti v razprostrta predpasnika deklinina. V hipu je bil zavrt kot dojenec, ležal pred njima in zgeniti se ni mogel in ne zakričati.

Tak, zdaj ga imata. Pa kaj začeti z njim. Če pobič ne pride nazaj in se ne oglasi, bodo s silo odprli vrata in potem varihinjama ne bo dobro!

Vrh vsega se zna revše zadušiti. Tako sta premišljali. Ob polzastrem oknu sta opazovali in videli, kako se je tolpa pričakovaje jela zbirati pri vratih in zdaj gleda, kdaj se odpro. Možaki trdneje poprijemajo za svoje kolce, eden potegne izza ozkih hlač nekaj svetlega, bodalatega, in preizkuša konico tako, da jo zapliči v leseno steno. Samo tisti "sveti Janez" je samši obstal tam pri koritu. Vede se, kakor bi se hotel umiti.

"Ta svoj živi dan ne bo nikoli bel," zašepeče hišna hči, ko z dekle gledata v veži skotli linico.

Indianapolis, Ind.
Cenjeni gosp. urednik Am. Slov. in Edinosti. Upam, da mi ne odrečete malo prostora v nam priljubljenem listu, da nekoliko omenim o naši slavnosti, katero smo imeli dne 15. junija v naši župniji. Imeli smo namreč sv. birmo in obenem farno blagoslovljenje. Ob 9. uri dopoldne so se pričela zbirati tukajšna društva, katerih je bilo 9, ki so se lepo uvrstila v spreved, kateri se je pomikal proti cerkvi. Slikovit je bil prizor, ko so ponosno korakali ob zvoku godbe in pritrkavanju zvonov. Ob 10. uri je bila slavnostna sv. maša na čast našemu sv. farnemu patronu. Po dokončani sv. maši so pa zopet lepo odkorakali nazaj v dvorano. Vsa čast tako zavednim možem, ki so se v tako velikem številu odzvali pozivu našega gosp. župnika ter s tem pokazali svojo veliko naklonjenost do Boga in sv. cerkve. Ob pol štiri uri popoldne so pa zvonovi zopet začeli pitrkavati, kar nam je naznanjalo, da se bliža čas, ko bodo milostljivi gosp. škof posetili našo cerkev ter podelili zakrament sv. birmo. Udeležba je bila tako velika, da niso mogli vsi ljudje v cerkev, a vendar se je vse tako lepo in po redu vršilo. — H koncu pozdravljam vse čitatelje tega lista ter želim, da bi že skoro postal dnevnik.

Poročevalec.

Braddock, Pa.

Cenjeno uredništvo: — Sprejmite malo poročilo, tudi iz te prijazne naselbine. Kakor navadno, tako sem se tudi sedaj vstavil pri Mr. Lesjaku, kateri me je že pričakoval. Stisnila sva si prijateljsko roko, nakar me je prav dobro pogostil in preskrbel dobrega mladenciča, sina Mr. Pirca za pomoč, s katerim sva obiskala slovenske hiše s prav dobrim vspehom. Srčna hvala Mr. Lisjaku, kakor tudi Pirčevi družini, za gostoljubnost in pomoč. Isto velja tudi sinu Mr. Zefrana. — Delavske razmere so srednje, brezposelnih tukaj ni. Slovencev je tukaj malo in še ti so prav radeseni. Mesto Braddock leži v dolini ter je obdano od visokih gora, od koder je krasen razgled vse naokoli. V dolini je velika elektrarna kjer je zaposlenih mnogo delavcev. — Srčna hvala še enkrat vsem dobrotnikom, Bog Vam stotero poplačaj.

Leo Mladič, pot. zastopnik.

— Chicago. — Benjamin Blume, 1514 E. 62 cesta je popravljal žico za svoj radio na strehi štiri nadstropne hiše, raz katere pa pade na cestni tlak. Prepeljejo ga v bolnico, kjer pa niso mogli dobiti na njemu nobene poškodbe.

POZOR — SLOVENC I PREKMURCI. POZOR!

Veste, kaj je. novega zadno nedelo se je od pravilo par Slovencev in par Prekmurcev. vo na lovino za zajci. in koštruni. ali ti možje so si fseli na street karo in so se pepali, vo na neko farmo na lemont. in gda su se fkuperzišli. in se za čeli po guvarjati. gde bi kateri začno. in kako. ja za božju volu. kak šna lovina pa to bo. ker noben iz med nas ne pri nesu puške seboj. Kaj pa mo zdaj. je reko štejf. jozefi. kaj nič. gremo spet proti domu. in mo začeli kričati po naselbini. in po naši pre lubleni cajtigaj. ko je Amerikanski Slovenec Edinost. da smo se po zabili zmešat. spuškami in smo prašiče zgrabili na mesto zajcof. zdaj smo je pa poslali knašemu verlemo. Math Kremescu, da bo du naredili fajf friške. kranjske ilobasi. in koštruna bodu nam se poskerbeli. in komo bo fse. ah za petran vrapci. pa ste ne slišali nič. Da bode. Društvo Sv. Ivana Krstitela, štef. 13. Družbe Sv. Družine. Se pri pravla za svoj prvi picknik. doli na Koochs Farmi. ka kor vam je že dobru znana. Veš Toni jast si mislim. da bi praf dobru bilou. da mi dva za čela Agiterati med našimi Slovenci. za ta picknik naši prekmurški Slovencef. mij smo še se iz da nej prav vu velikem številu pokazali. na prekmurški veselicaj. ali jas pa baj gali zdaj ji moreva skup nagnati. in jim pokažimo pravu lubizen. do svoji sobratov. oni bodu meli traše pri pravlene. za fse nas. da se le zglasimo. do petek Večer. pri našem dobru znanom Andrej Glavači. da se potem znajo ka ko ravnnot. kar se pa tiče za jesti in piti. smo slišali da bo za dosti kika v juven berlo. za pomoč naša gerla. To se pa bo pri pravlalo Vnedelo z jutra 29. junija. ob pol 9 uri. na prej pri našem dobru znanem Andrej Glavači gdo bi si rat naroču sic. siga lahko naročij vri Glavaču. 50c za od rasle. in otroki od 10. let Stariši 25c. No zdaj pa vejmo za fse in gremo si naročit sedeš. povableni smo fsi Slovenci Štajerci, Primorci in Belokranjci. ali kaj da smo fsi edite Slovenske matere. Bog nas živi, pa drugič več. in ne pozabite si naročiti sedeš. in z raven na picknik. Stejf in Andrea in Jože smo vam f pozdraf. in vas čakamo. za prihod.

— New York. — Samuel Gompers, predsednik delavske federacije, je radi preobillega dela zbolel in se nahaja v bolnici. Zdravniki poročajo, da se stanje boljša in bo v par dneh, zopet pri delu.

Praznovanje 30letnice K.S.K.J. v Chisholm, Minn.

DRUŠTVO "FRIDERIK BARAGA" ŠTEF. 93 in DRUŠTVO SV. ANE ŠTEF. 156, PRAZNOVALA SKUPNO 30. LETNICO K. S. K. J. — GOVOR J. E. SCHIFFRERJA. — LJUDSTVO NAVDUŠENO ZA KATOLIŠKO STVAR.

Kakor druge naselbine v Ameriki, tako tudi naša naselbina ni hotela zaostati za drugimi, da ne bi primerno praznovala 30-letnice K. S. K. J. Na Chisholmu sta dva društva, ki spadata k K. S. K. J. in sicer društvo "Friderik Baraga," št. 93 in žensko društvo sv. Ane št. 156. Tridesetletnico sta oba društva praznovala skupno dne 15. junija t. l. V nedeljo zjutraj ob 8. uri so se zbrali člani in članice obeh društev v Mahnetovi dvorani in skupno odkorakali z zastavami k sv. maši. Pri sv. Maši so člani in članice obeh društev korporativno prejeli sv. Obhajilo.

Opoldne so članice dr. sv. Ane priredile skupno kosilo v Mahnetovi dvorani.

Ob 2. popoldne pa je bil shod v dvorani Washington šole. Zborovanje je otvoril predsednik društva "Friderik Baraga" Mr. Frank First, kateri je v lepih besedah pozdravil vse navzoče. Nato so pevci zapeli Jednotino koračnico: Vse za vero dom in narod. Nato je zborovalce pozdravil domači g. župnik Rev. J. E. Schiffer: naj napišem par besedi iz njegovega govora. Pozdravljeni bratje duhovniki č. g. misijonar, predsednik, društveniki društvenice, dragi gostje in rojaki, danes praznujemo pomemben dan, praznujemo 30-letnico K. S. K. J. ki je začetek katoliških shodov. Katoliški shodi so krasna manifestacija katoliških mož in žena na katerih se navdušujejo za nadaljnje delo. Dal Bog, da bi ti shodi in manifestacije obrodile obilno sadu. Ko bi se bili Slovenci zavzeli za take prireditve že pred 15 leti, kako drugače bi se bila pisala zgodovina slovenskega naroda v Ameriki. Toda šele sedaj ob 30-letnici K. S. K. J. smo se predramili iz spanja po zaslugi mož kateri sedaj vodijo K. S. K. Jednoto, posebno po zaslugi gl. predsednika Jednote. Pozno smo se Slovenci zdravili. Toda prepozno se ni naprej torej po poti, katero smo začeli, bodimo močje dejanja. Ne pustimo, da se tepta resnica in blatiijo resnice sv. vere.

Nato je navzoče pozdravila članica mladinskega oddelka društva "Friderik Baraga" Angela Mehle, hčerka Mr. Jožef Mehleta.

Pozdravila je navzoče s sledečimi besedami:

Častiti gospodje duhovniki, dragi bratje in sestre, dragi gostje, kateri ste se tukaj zbrali, da skupno praznujemo tridesetletnico Kranjsko Slovenske Katoliške Jednote. Pozdravljam Vas v imenu mladinskega oddelka društva "Friderik Baraga," št. 93, katerega članica sem. Slovenski stariši, vpišite svoje otroke v mladinski oddelk K. S. K. Jednote, katere član bi moral biti vsak katoliški Slovenec in Slovenka, da bi potem skupno delovali po poti katero so začrtali naši pionirji pred 30 leti.

Naš cilj naj bode, da ko bomo obhajali 50-letnico, da bode takrat vsak Slovenec in Slovenka član naše slavne Jednote.

Bog Vas živi!!!
Potem je pozdravila zborovalce predsednica dr. sv. Ane št. 156, Mrs. Frances Hren. Zatem je govoril č. g. Rev. Frances Sedej iz Hibbinga. On je zborovalce iskreno pozdravil in si je štel v čast in veselje biti navzoč pri obhajanju 30-letnice slavne K. S. K. J. ako le pomislim na slavno zgodovino Jednote na može ustanovnike in na njena

velika dela v dobi tridesetih let. Končal je z voščilom, naj Jednota cvete in prospera na poti slavnih del in na poti velikih vzorov.

Potem je pozdravil navzoče č. g. Rev. Father Lesko-vec iz Eveletha, kateri je z njemu nastno poludnostjo razvijal v čem se kaže pravo versko prepričanje, katerih nedostatkov se je ogibati. Posebno je povdarjal, da naj vlada sloga med društveniki in društvi in je želel, da K. S. K. J. bodi vedno res katoliška Jednota.

Za tem je govoril glavni govornik našega shoda prof. dr. Ivan Seliškar, kateri je v daljšem govoru navdušil vsakega. Z doslednostjo, ki odlikuje vsak njegov govor, je razlagal, koliko je mali slovenski narod, koliko so njegovi misijonarji storili za verski preporod v novi domovini. Omenil je tudi posebno slavnega sina slovenskega naroda misijonarja, škofa Friderik Baraga, ter je izrazil upanje, da ako ne mi, bodo naši otroci gotovo dočakali, ko bode naš prvi slovenski škof v Ameriki povzdignjen med svetnike.

Povedal je kako malenkostne so trditve verskih sovražnikov, ko trdijo, da se je vse samo naredilo. Dal je več primer, da vidimo, kako brez miselnosti je trditev, da ni Boga. Kako je zaslovelo, je dejal ime prvega človeka kateri je spopolnil zrakoplov, da se z njim vozimo po zraku. Ali ni tisoče zrakoplovov v zraku, ki poljubno letajo sem in tje — to so ptice. Kako se je svet čudil, ko se je zgradil prvi podmorski čoln, kateri se skrije po dvodo in plava. Ali ni v vodi milijone podmorskih čolnov, kateri nemoteno plavajo po vodi, to so ribe. Eden je moral biti, da je ustvaril vse to. Torej je eno Bitje, katero je neskončno popolno in mogočno iz katerega roke so izšla vsa dela in stvarstva in to je, Bog! Že pamet sama, je nadaljeval, nam pravi, da bodimo in ostanimo dobri katoličani.

Nato se je predsednik zborovanja Mr. Fr. First vsem iskreno zahvalil za govore in častitke k 30-letnici.

Potem so pa vsi zborovalci skupno zapeli ameriško himno "Star Spangled Baner", nakar se je shod zaključil.

Zvečer ob pol 8. uri je bil pa v cerkvi sklep sv. misijona, katerega je vspešno vodil č. g. Rev. Dr. Ivan Seliškar iz St. Paula.

Naj se na tem mestu zahvalim vsem č. g. duhovnikom za krasne nagovore na našem shodu in vsem drugim udeležencem.

Upam, da ta shod ne bode brez vspeha za celo naselbino. Upam, da ni več daleč čas ko se bomo zbirali v svoji lastni dvorani, katere smo tako potrebni, potem ko bomo imeli lastno dvorano, bo šele oživilo pravo društveno življenje v naši naselbini.

John Sterle.

Na sodišču.

Obtoženi, kako se piše?

— Kovač.
— Kje stanujete?
— Pri bratu.
— In vaš brat?
— Pri meni.
— In oba?
— Skupaj.
— Predsednik: Ali ste oženjeni?

— Obtoženec: Ne, gospod sodnik. Čemu vprašanje. Morda imate kako hčerkico odveč?

J. M. Trunk:

PODOBE IZ NARAVE.

3. Čudo tudi led. Ledeniki.

"Sneg in led hvalita Gospoda." Tako so prepevali mladeniči v ognjeni peči. (Daniel 3.) V gospodarstvu narave pripada ledu prava važna vloga. Led je le druga oblika vode. Vsakdo ve, kako nastane. Učenjaki pravijo, da se voda izkristalizira, navadno govorimo, da voda zmrzne. Takoj zapazimo neko čudo.

Znan je splošni zakon, da se predmeti raztegnejo, ako jih zgrejemo, in se skrčijo, če jih ohladimo. Pri tvorjenju ledu ta zakon ne obvelja. Voda se namreč najbolj stisne, kadar je ohlajena na štiri stopnje. Ohlajeni deli, ki so na površju, se začnejo pogrezovati. Tako silijo toplejše in zato lažje dele, da se dvigajo navzgor, na površje, kjer se potem ohladi. To se vrši tako dolgo, dokler ni vse površje ohlajeno na 4 stopnje, na kar se začne voda ledniti. Led pokriva ostale dele vode kakor topla odeja, in voda zaledeni le do gotove meje. Na ta način je po ledu samem poskrbljeno, da vodovje ne zaledeni popolnoma. Ali ni to čudo? Ako bi se voda najbolj skrčila, kadar je ohlajena do ničle, bi voda tu že zmrznila, bi se led pogrezal v globočino tako dolgo, dokler bi vsa voda ne bila od spodaj popolnoma zmrznjena. Led bi postal tako debel, kakor so globoke vode. Takega ledu bi ne moglo stajati nobeno solnce. Vsi vrelci bi se posušili, ker bi jim zmanjkalo rednega pritoka. Voda bi se ne stakala proti središču zemlje, ker bi bili vsi spodnji odtoki zamrznjeni. Polagoma bi vsa zemlja zaledenela, vsako organsko življenje bi prenehalo.

Pač zamrznejo na visokem severu reke vsled hudega mraza prav globoko, a navadno ne do dna, ali vsaj ne povsod do dna. Ribe se ledu umaknejo. Tudi preveč ledu se ne more delati na tečajih zemlje. Presilno zaledenje bi pogubno uplivalo na obnebe, zračne in morske toke. Meje mrzlega pasa bi se zdatno pomaknile proti središču in bi se približale toplemu pasu. Nastali bi grozni viharji, morški smrki, silni poplavi, strašni nalivi, skratka hudi prevrati v naravi, ki bi končno škodovali vsemu organizmu. Pa vlada pri ledu izjemni zakon, in postavljene so zaledenju gotove meje. Ali to ni čudo?

Ogromne množine ledu so nakopičene na visokih gorah v ledenikih. Omenil sem že, da vplivajo ledeniki zelo ugodno na ozračje, ker zrak ohladi ter ga prisilijo, da oddaja vodne sopare zemlji v obliki deža. Tako so ledeniki mogočni sesalci ali kondenzatorji, ki igrajo važno vlogo pri vremenu. Pa imajo v gorovju še drugi namen. Kar izvrshe plazovi hipoma, to delajo ledeniki polagoma. Navidezno so leni, ne delajo, mirno počivajo med stenami. Pa ni tako. Neumorno so na delu. Njih ogromne plasti snega in ledu težijo druga na drugo. Zgornje pritiskajo na spodnje. Učinek tega pritiska se kaže v tem, da postanejo snežne mase nekako zrnaste. Učenjaki označujejo te mase z besedo "firn." V visokih gorah enomerno sneži ali dežuje. Na spodnje plasti se kopičijo druge, voda sproti zmrzuje in ledenik narašča. Stisnjen med visoke prepade mora iti po poti, katero mu odkazujejo skalnate stene. Podoben je velikanski reki, ki je zledenela med gorami in teče, kajti ledenik se res pomika navzdol, seve prav po polzevo, a pomika se le, kar se lahko opazuje. V nižavi ga zgrabi končna osoda vseh bitij — smrt. Led se stali. Voda se odtaka v ravnine in morja.

Ob hudem zimskem mrazu se pogostoma na rekah naredi takozvani srez ali ledeni skrli. Srez je zelo nevaren mostovom in drugim napravam ob rekah. Led je lep, čudovit. Vodni kristal sicer ne kaže onih natančno določenih oblik, kakor drugi kristali, mnogovrstne njegove oblike so izredno lepe. Kdo ni že občudoval prav čudovitih tvorb ledenih kristalov, kakor se pogostoma prikažejo na šipah naših stanovanj? Celo otročje oko se divi tem čarobnim ledenim rožam.

Izredno lepo se kaže led na površju vode. Idi na kako mično jezero. Pred kratkim še so ga razburkavali divji vetrovi. Pritisne mraz in čez noč se pokrije s prozorno, gladko ploščo, v kateri odsevajo žarki zahajajočega solca kakor v velikanskem zrcalu. Na bregu žari bičje in trsje v pestrih barvah. Stopi na led. Ni še debel, lomi se. Pod nogo ti kar zalesketa; v tisočerihi ledenih koscih zreže vse mavrične boje, zdi se ti, da imaš na nogah same bisere. Ker je led prozoren, vidiš v manjši globočini vodi na dno, zapaziš brhke ribice in bujne vodne rastline.

Ledeniki so veličastno lepi. Ako še nisi videl ledenikov, naj se ti ne stoji, da pohitiš v visoko gorovje gledat ta kras. Druga na drugi ležijo ledene in snežne plasti. Led se kaže v najlepši zeleni barvi. Celi hribi ledu in snega so nakopičeni v ogromnih masah. Zdi se ti, da so zmetani skupaj kupi najdragocenejših biserov. Ob straneh ledenikov so nagromadene prave gore gramoza. V ledenik so izdobljene prostorne jame, ki kažejo tako lepo modro barvo, da jim ni para na zemlji. Niti azurni nebni svod ne žari tako, kakor ledenik v solnčnem svitu.

Obiskovalci severnih in južnih tečajnih morij se ne morejo načuditi krasu, ki se jim tam nudi posebno pozimi. Opisi so kakor povesti iz čarobnih krajev. Morje je temno modro. Po njej plavajo cele gore samega ledu in ledenih kristalov, podobne velikanskim biserom raznih barv in oblik. Tako bujnih gradov ne more ustvariti niti najbujnejša domišljija človeška. Ako je morje mirno, in je vse tiho, kakor vrhu visokih gora, je prizor tako presenetljiv, da se ne da opisati z besedami.

(Dalje sledi.)

ŠIRITE "A. S. IN EDINOST"

Phone: Randolph 6095—R.

CLOVER DAIRY CO.

MEGLICH & ANDOLEK

Priporočava gospodinjam svojo moderno urejeno mlekarico. Mleko razvažamo vsaki dan na dom točno in zanesljivo. Pri nas dobite tudi vedno najboljšo smetano, sirovo maslo, itd.

Rojaki podpirajte svoja rojaka!

1003 — East 64th Street, CLEVELAND, OHIO.

GORIŠKA MATICA.

Od Goriške Matice iz Gorice smo sprejeli dopis, v katerem nas prosi sodelovanja pri nabiranju naročnikov za knjige, katere bo izdala za leto 1925. Goriška Matica je slična Mohorjevi družbi in bo izdala za prihodnje leto 4 knjige in sicer:

1. VELIKI KOLEDAR z raznimi leposlovnimi in poučnimi članki.
2. ZADNJI DNEVI OGLEJA. Zgodovinska velezanimiva povest, spisal Lukovič Carli.
3. MLADA ZORA. Izbor narodnih pripovednih pesmi Priradil France Bevk.
4. ŽIVOTOPIS SV. FRANČIŠKA KSAVERSKEGA, ki je nesel luč krščanske vere med Kitajce in Japonce.

CENA ZA VSE 4 KNJIGE \$1.00.

Mi z veseljem sprejemamo poverjenstvo za to družbo in vsem Slovincem širimo Ameriko tople priporočamo te knjige. Zanimale bodo gotovo v prvi vrsti naše rojake iz zasedenega zemlja, ker se tam tiskajo, zanimale pa bodo tudi vse ostale rojake, ki čutijo z ubogimi zaslužjenimi brati, kateri se nahajajo pod italijanskimjarmom. S tem namreč, da podpiramo in naročamo slovenske knjige iz zasedenega ozemlja, podpiramo slovensko narodno idejo in dejansko pomagamo bojevati boj proti italijanskemu nasilju. Našim bratom iz tužne Primorske bo gotovo v veliko tolažbo zavest, da jih ne pozabimo in jim po moči tudi dejansko pomagamo. Bratje Primorci, naročite si knjige iz domovine. Slovenci, podpirajte zaslužnjene brate.

Vsa naročila moramo odposlati na pristojno mesto do 1. julija. Zato prosimo vse one, ki žele naročiti gori imenovane knjige, da to store takoj.

Naročila sprejema poverjenstvo "Goriške Matice"

KNJIGARNA EDINOST

1849 W. 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.

MNENJA NAŠIH ČITATELJEV.

Minneapolis, Minn.

Najprvo Vam čestitam na takem napredku, da ste kupili najstarejši slovenski list v Ameriki. Na ta list sem jaz že 22. let naročen. Hvala Vam, da ste ga rešili, da ni prenehal in upam, da bo ta list sedaj še boljši, kakor je bil doslej. Želim obilo božjega blagoslova, da bi list kar najprej mogoče postal dnevnik, kateri je nam v resnici tako potreben.

S pozdravom

J. Strauss.

New York, N. Y.

P. N.: — Čestitam Vam k napredku, k združenju dveh listov v enega. Eden močan in dober list je boljši kot dva slaba in šibka. — Pozdravi!

Rev. P. Benigen.

Ely, Minn.

Cenjeni gg.! — Zelo smo se razveselili, ko smo čitali te dni, da ste Vi prevzeli list Amerikanski Slovenec. Sedaj smo prepričani, da je prišel v prave roke, ki so ustvarjene od Boga zato misijonsko delo katoliškega časnikarstva. Poj-

UGODNA PRILIKA.

Imamo še nekaj hiš na prodaj okoli slovenske cerkve, ki se dobe po ugodni ceni.

Tudi imam več lot v Chicagi in zunaj Chicage na splačevanje ali lahke obroke.

Kdor želi kaj kupiti naj se oglasi pri nas, da mu jih pokažemo. Ni vsaki dan take prilike!

MARTIN LAURICH,

1900 — West 22nd Place, CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 5777.

(6-24 — 25-26.)

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE

Prevažna pohištva — premoč — les — in vse kar spada v prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu! Phone Roosevelt: 8221

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom in vsem rojakom po državi Ohio in Pennsylvaniji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za liste Edinost Ave Maria in St. Francis Magazine, kakor tudi oglase in vse, ki je v zvezi z imenovanimi listi.

Rojakom ga prav tople priporočamo, da mu grejo na roko in mu pomagajo pri razširjanju katoliškega tiska. Uprava Edinosti in Ave Maria

dite Vašo pot krepko naprej! Sčasoma bo vse z Vami, ker Vaše delo je pravo in za narod neprecenljive vrednosti. Naj živi pošteno delo za pošteno in dobro stvar! Zdravi in Bog z Vami!

Več naročnikov.

Cleveland, Ohio.

Cenjeni g. urednik: — Naj reče o Vas že kdor kar hoče, eno pa je pri Vas, da imate srce za vse kar je katoliško. Nihče se ni že hotel žrtvovati za A. S. Vi pa ste čutili potrebo in ste šli in nam rešili najstarejši slovenski list v Ameriki. To je bratsko, to je krščansko. Zato tudi narod z Vami čuti in misli. Vaše delo bo živelo, ker je potrebno in narodu koristno.

V našo hišo hodi ta list že nad 25 let. Tudi Vaš list

Edinost se je čital pri nas od začetka. A. S. je bil prva leta vse hvale vreden list. Zadnje leta je sicer zastopal neko čudno politiko, toda tega ni list kriv, krivi so bili njegovi uredniki. Zdaj pa združen z Edinostjo ni nobenega dvoma, da bo ta list eden izmed najboljših slovenskih listov v Ameriki. Prilagam ček za ostalo naročnino in za eno leto naprej. Delajte, da postane združen list kmalu dnevnik!

J. K.

— New York. — The Rt. Rev. John P. Carroll, škof iz Helene se je v družbi svoje sestre odpeljal v Evropo, kjer ostane čez poletje.

— Columbus, O. J Ena in dvajset oseb je umrlo v državi Ohio, posledica je bila huda vročina, katera je trajala 72 ur.

Skupno potovanje v Jugoslavijo

Na 2. julija odpotuje iz New Yorka večje število Slovencev v domovino in sicer na splošno priljubljenem parniku "francoske linije" Paris. Za te potnike bodo na parniku preskrbljene posebne ugodnosti. In ob tej priliki bo potoval v domovino tudi uradnik naše tvrdke, ki bo radevolje šel potnikom na roke v vseh ozirih, te še z njimi prav do Ljubljane. Vsi rojaki, ki so namenjeni v stari kraj v prihodnjih mesecih, so vabljeni da se pridružijo tej skupini. Za vsa tozavedna pojasnila se obrnite na

Slovensko Banko

ZAKRAJSEK & CESARK

70 — Ninth Ave..

New York, N. Y.

DOSTAVEK: — Istotako se obrnite na omenjeno tvrdko v slučaju, da ste namenjeni dobiti, kako osebo iz starega kraja, in vaele, kakor hočete poslati denar v stari kraj, bodisi že v dinarjih ali dolarjih, in gotovo boste najboljše postreženi.

FIRST NATIONAL BANK
Established 1857

Predno, ko greste od doma.

na počitnice to poletje, ne pozabite priti v našo banko in zamenjajte Vaš denar v "Travelers' Checks" — potniške čeke. Ti čeki se sprejemajo kot gotovina vseh povsod in jih ne more vnovčiti nihče drugi, kakor Vi sami. Mi jih imamo v vseh primernih vrstah in količinah.

Premoženje te banke znaša \$12,000,000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

BLAGODEJNA MOČ HRANJENJA

Ustvarja zaupanje, neodvisnost in priliko. Mnoga velika bogastva so imela svoj začetek v skromnosti. MILJONE LJUDI HRANI — RAVNO ZA TA CILJ. Zavzemite se tudi vi tako delati in zadovoljni boste z uspehom.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave.,

vogal 19. ceste

CHICAGO,

ILLINOIS

Naš INOZOMSKI ODDELEK Vam vedno najboljše postreže pri pošiljanju denarja, s prevoznimi parobrodskimi listki za in iz Evrope, izdeluje razne zaprisežene izjave in druge potrebne listine.

Varna banka za vlaganje vašega denarja

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELV, IA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Naiboljšo delo, najnižje cene. Prevzamem barvanje hiš znotraj in znotraj. pokladam stenat papir

AKO POTREBUJEŠ

strehe za svoj avtomobil, pridi in na razpolago ti jo da

MR. FRANK KATICH,
2332 So. Kroll Street,
CHICAGO, ILL.

DELO O PROSTEM ČASU.

dobi 20 mož, ki jih veseli si zaslužiti kaj o prostem času po svojem delu. To delo Vas ne bo oviralo pri Vašem dnevnem delu. Nobene izkušnje ni potreba. Pridite osebno kate- rikoli dan hočete od 7—9. ure zvečer na naslov:

JOHN D.
2201 West 22nd Str.
Second street,
CHICAGO, ILL.
(6-25 — 26-27)

SOŠKI ČRNOŠOLEC: MLADI GOZDAR

Izviran roman.

Župnik se ni niti zmenil za Špelino čenče, ampak se je lotil kar branja. A pisava na listu je bila tako bleđa, da je moral nazadnje pomagati si z naočniki. Špelo je to veselilo, ker si je mislila, da mora že biti nekaj posebnega, ko si mora gospod župnik s štirimi očmi pomagati. Še bolj je bila pa v svoji misli potrjena, ko je videla, kako se župniku čelo bolj in bolj grbanči, obraz zresuje . . . Kmalu se ni mogla več vzdrževati, ampak vzkliknila je vsa vzradoščena:

"Nikar ne strmite, gospod župnik, nikar, temveč veselite se z menoj!"

"Špela, si-li ob pamet?" reče župnik ostro in resno.

"Ne ob pamet gospod župnik, ne! — Špela je srečna, bogata, ne več razcapana, ne več beračica . . ."

"Špela, jaz te ne razumem!" reče zopet župnik in gleda strmeč sedaj Špelo, sedaj list.

"Kako ne? — Saj je pisano."

"Ženska, ali res ničesar ne slutiš?" prične župnik s huda in resno.

"Kaj ne bi slutila! — Slutim pač, slutim, a brati ne znam. Ta papir mi prorokuje srečo . . ."

"Kakšno srečo?"

"No, denar in še kaj drugega —"

"Dozdevalo se mi je, da tu ni vse prav. — Tega lista ne dobiš nazaj," pravi nato župnik in vtakne list v žep.

"Kaj?! — Kako, gospod župnik? — Bog Vam daje zdravje in srečno smrt; list pa nazaj."

"Sedaj ne še."

"Kedaj pa?"

"Ko se prepričam, koliko je resnice na tem, kar sem bral v listu."

"Zagotovim vas, gospod župnik, da je vse sama živa resnica. Papir ne laže: Špelo čaka sreča."

"Toraj je res, da imaš znanje z beračem Mrakom in da se mislita vzeti?"

"List nazaj, gospod župnik, list nazaj! — Naj bo Mrak berač, a Špelo čaka sreča, sreča —"

"Povej, ali imaš kaj opraviti z Mrakom?"

"Mrak je spak; — a moja sreča, moj list . . ."

"Odgovori, kar te vprašam, drugače —"

"Seveda imam opraviti z Mrakom. — Ali ni tudi on berač? — Jeseni sva brala skupaj oprešnike, krompir in oblice. — Sedaj mi pa daste papir, gospod župnik, ne-li?"

"Še norčevala se boš z menoj?"

"Bog me varuj tega!"

"Pokažem ti vrata!"

"Papir, gospod župnik, papir, — ne vrata. Mudi se mi domov," pravi Špela jokaje.

"Mir sedaj in jeziki za zobmi! Spametuj se: solze pa shrani za čase, ko jih boš potrebovala bolj, nego sedaj. Ničesar nimaš na svetu kakor prazno malho in podrti kolibo pa bi se hotela moštiti! — Sedaj pa le pojdi. Opravila sva." Župnik se na to obrne in odide k pisalni mizi. Takoj se pa zopet oglasi in naroči odhajajoči Špeli: "Reci Mraku, naj pride k meni."

Potrta in žalostna je šla Špela iz župnišča. Srečevali so jo vaščani, a zmenila se ni za nikogar tako, da so nekate-

ri že ugibali, kaj se je moralo neki pripetiti, da je blebetava Špela izgubila besedo . . .

"Vse svoje žive dni," mrmra Špela mej potjo sama pri sebi, "mi ni še tako huda predla, kakor danes. Največ miloščine sem dobivala doslej pri župniku, in sedaj je vse skazeno . . . O ti Mrak, stari spak, kam si me pripravil! — Čakaj, škrtelj! — Prideva že kdaj do računa . . ."

XI.

"Petelin šel pod okence,
Potrkal je na polkence,
Prišla je majhna mačica,
Podala mu je tačico."

Nar. p.

Temna polnoč je ležala nad Prelazjem v soboto potem. Vse v vasi je bilo že pozaspalo, tudi lajanje psov se je čulo le poredkoma. Motilo je nočno tišino le enakomerno plaskanje dežja. — Obsorej je pritapal po ozki gazi mej hišami človek, noseč na ramenu kratko lestvico. Tiho in oprezno je stopal po razgreznjenem blatu in nazadnje obstal pred jednonadstropno kočo. Lestvico je pristavil k zidu tako, da je prišla z gorenjim koncem vprav pod malo okence pod streho.

"Sedaj poskusiš pa srečo, Kozmek," je dejal sam pri sebi ponočnjak, ki ni bil nikdo drug, nego berač Kozmek Mrak. "Glej, vse je tiho, vse spi, kakor polh v duplu . . . Bog in vsi sveti, pomagajte mi, da dobim Špelico!"

Nato je začel Kozmek počasi in oprezno kobatati navzgor po lestvi. Prišel je bil že do okenca in hotel potrkati, kar je rekel klin pod nogami: "krsk!" — in Kozmek je cmoknil vznak na tla — v blato.

"Proklete lestve, da bi vas grizla!" je kletil tiho Kozmek, pobiraje se iz blata. "Vrag te podiši, trhljena burkla! — Toda, čemu bi se jezil, saj se mi ni pripetilo nič hudega? Kaj bo to, če sede človek malo v blato! — Šment, ženim se pa bi se zmenil za take reči! Naj velja, kar hoče: dvakrat se lahko poskusi vsako pošteno delo —"

In zopet se je spravil na lestvo. Previdno in počasi je prekorajčil pomanjkljivi klin in prišel z glavo vprav do okna Špeline spalnice.

"Špelica, Špelica, tvoj Kozmek je tukaj!" je klical Kozmek polglasno in se dotikal z nosom šipe v oknu. "Špelica, vstani, izpregovori, in — tvoj Kozmek bo srečen . . . Srce mi gori in živi za te . . . Duša mi pravi, da morava biti midva — mož in žena . . . S teboj Špelica, stojim, s teboj padem . . . Vse, kar imam, bo tvoje . . . Ti boš nosila, kri- lo, hlače, in klobuk, jaz ti bom pa bos in gologlav — hlapec . . ." Sedaj je Kozmek malo prenehal ter vlekel na uho, če se morda notri kaj glasi ali zga-je. Toda nič — vse tiho . . .

"Oh Špelica, kje imaš srce, da me puščaš tu v temi!" zavkal je Kozmek še glasneje, nego poprej. A vse zastoj. Špela je molčala in spala. — Kozmeka je pograbilo že majhna nevolja. Začel je torej precej močno trkati na šipe in okvir v oknu. Nazadnje se mu je res zdelo, da je notri nekaj zamrmralo. A kmalu je bilo zopet vse tiho.

"Hm," misli Kozmek, "prebudila se je bila malo, le- gla na drugo uho, pa zopet zaspala. O, da bi ona vedela, kdo je pred oknom, ne zmenila bi se več za spanje . . ."

IZ JUGOSLAVIJE
(Nadaljevanje s 1. strani.)

Času pogreba svoje trgovine.

Vsiljivi berač.

Miha Svigelj že star policijski znanec, doma iz Britofa pri Kranju, se ne more odvaditi beračenju. Pravi, da ta poklic največ nese. Združen je pa tudi z nevarnostmi, ker ga je že zopet prijel stražnik, tako, da se ne odvadi svojemu "kvartirju" v ječi.

Pašiču ne dajo "urlauba."

Belgrad. — Pašič se je odločil, da gre na odmor, ki mu je radi velikih naporov zelo potreben. Neposredno pred njegovim odhodom so se pojavili vplivi iz krogov korupcije, ki delajo na to, da naj bi Pašič ostal v Belgradu. Bojijo se namreč, da bi se položaj v njegovi odsotnosti ne izpremenil. Zato bi radi imeli v slučaju, če bi prišlo do reševanja sedanjega nevzdržnega stanja, Pašiča pri roki.

Celjska porota — Uhoi.

Pred poroto se je vršila razprava proti rudarju Avgustu Zdovcu iz Velenja, kateri je bil obtožen uboja. Dne 14. februarja okrog 21. ure ponoči se je vračala neka družba iz Velenja domov proti St. Ilju. Avgust Zdovec je za to družbo začel preklinjati, nakar se je iz gručice oglašil neki Mihael Verder, da ne sliši rad teh preklinjanj. Zdovec se je zagnal v njega s kolom in ga udaril po glavi tako, da je Verder vsled otrpnenja možganov prihodnji dan umrl. Zdovec je vsled skesanega priznanja in drugih olajševalnih okolnosti prejel 2 in pol leti težke ječe.

Detomor.

Radi hudodelstva detomora se je zagovarjala Marija Razboršek. Obtožena je, da

je nekega večera v Grahovčah občina St. Lenart pri Laškem opustila pri porodu vsako pomoč, tako da je otrok vsled tega umrl. Otroka je nato mrtvega zaprla v omaro, čez tri dni ga pa na vrtu zakopala, kjer so ga orožniki našli. Dobil je dva meseca težke ječe. — Druga obtožena je bila Marija Černelč, iz Globokega v brežiškem okraju. Vračala se je od dela domu, med potjo pa porodila. Otroka je vrgla v mlako, da je utonil. Bila je obsojena na tri leta težke ječe.

Ropar radi neozdravljive bolezn.

Neko porotno sodišče v Kaliforniji je obsodilo višjega državnega uradnika Allena Morfoga na 15 let ječe radi drznega rop. Mož je udril pri belem dnevu v neko banko, oslepil blagajnika s tem da mu je vrgel v oči amoniakovega plina in odnesel 600 funtov šterlingov. Zločin sicer ni senzacionalen, a je vendar v nekem oziru prav zanimiv. Morford je bil namreč razmeroma dobro situiran in je užival velik sloves. Med glavno razpravo pa so prišle na dan okoliščine, ki so osvetlile pravi nagib tega uradnika. Neki zdravnik mu je namreč dejal, da se nahaja v zadnjem stadiju jetike in da bo živel samo še leto dni. Ta izjava je napravila na Morforda zelo mučen vtis. Sklenil je preživeti zadnje mesece svojega življenja v veselem razpoloženju. In je izvršil rop, da bi našel sredstva za razkošno življenje.

— Winnipeg, Man. — V zapadni Kanadi potrebujejo veliko farmerskih delavcev. Farmerji plačajo delavcem 40 do 50 dolarjev mesečno, s hrano in stanovanjem.

SIRITE "A. S. IN EDINOST"

Dve kvalitete so, ki določajo vrednost!

Dobro obleko se vedno izplača kupiti radi dveh kvalit! Ko pride do cene, je malo razlike med ceno dobre obleke in obleko nižje kvalitete — a velika razlika pa je v modi, izdelavanju, blagu, in vrednosti.

Vzorec dveh kvalit in dveh vrednostij se lahko opazni v naših moških in zamlade fante oblekah ZA SPOMLAD

Z DVOJNIMI HLAČAMI

ki jih prodajamo po

\$35.00

DRUGE OBLEKE VSE Z DVOJNIMI HLAČAMI PO:

\$25, \$30, \$40, \$45 IN VIŠJE.

PRIDITE IN OGLEDJTE SI NAŠE PONUDBE!

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer. Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.

JELINEK & MAYER, LASTNIKA

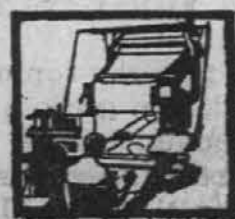
1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 16th Street.

Šur Majk!

KARKOLI SE DA TISKATI IN KARKOLI NAREDIMO KJE DRUGJE, TO NAREDIMO TUDI MI! TO SO BESEDE NAŠIH TISKARJEV.

Naša Tiskarna

izdeluje tiskarska dela lično in točno. Že na stotine slovenskih in hrvatskih društev smo zadovoljili in zakaj ne bi še Vas?

Vsem cenjenim društvam se priporočamo, za vsakovrstne tiskovine, kot pisarnski papir in kuverte z naslovi v vseh velikostih in različnih barvah.

Prav tako se priporočamo tudi posameznikom, trgovcem in obrtnikom, da se spomnijo nas, kadar potrebujejo kako tiskarsko delo.

Zmerno ceno, lično in točno harejeno delo jamčimo vsakomur!

TRGOVCI IN OBRTNICI

ALI ŽE VESTE?

da ni businessa, če se ne oglasa. Kako naj ljudje pridejo k vam, če ne vedo za Vas? Poslužite se v tem oziru lista

EDINOST

ki zahaja v vse slovenske naselbine v Ameriki. Veak katoliška Slovenec ga čita in je nanj naročen.

Oglašanje v našem listu je uspešno. Poskusite in prepričajte se!

Enako se priporočamo tudi cenjenim društvom, da se ob priliki prireditve spomnijo na naš list in objavijo v njem svoj oglas, ki jim bo mnogo koristil.

Vsa naročila pošiljajte na:

TISKOVNO DRUŽBO EDINOST

1849 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

Slovenskim gospodinjam

je znano, da se dobi najboljšo svežo meso, suho prekajeno meso, perutnino ali druge vrste meso, kakor tudi prave KRANJSKE DOMA NAREJENE KRVAVE IN MESENE KLOBASE edino pri domačem mesarju:

Math Kremesec

SLOVENSKI MESAR

1912 W. 22nd STR.

CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 6319.

ELY, MINNESOTA

GRAMOFONI

so pri zabavah kakor naša. Vam odslužijo pri domačih zabavah, kakor vsak godec.

Alko ga še nimate v Vaši hiši, pridite v našo trgovino, ki jih imamo v zalogi in ogledajte si jih. Imamo vsakovrstne slovenske in angleške plešče.

POLEG DRUGEGA imamo v zalogi vsakovrstno blago za šivilje. — Vsakovrstne narejene obleke, za žene, dekleta, male deklice in otroke.

IMAMO veliko izbero moških oblek, močne trpežne hlače in cele obleke za na delo. Vsakovrstne srajce za praznike in za na delo. — Raznovrstno spodnjo obleko. — Klobuke in kape in vse druge potrebščine, ki spadajo v trgovino z mešanim blagom.

TRPEŽNE in močne čevlje za praznike in za na delo. Kakor tudi galoše, "over shoes" za mrzlo vreme, dobite pri nas vsake vrste.

GROCERIJU imamo v zalogi vedno najboljše, zakar se posebno priporočamo našim gospodinjam.

Pridite in prepričajte se!

Slogar Bros.

ELY, MINNESOTA,

Phone: 104